

OKROŽNICA

1 - 2013

9. julij 2013

Beseda predsednika

Spoštovani!

Okrožnica, s katero sklepamo šolsko leto 2012-2013 hkrati tudi zaokrožuje dveletno delovanje Zveze aktivov svetov staršev Slovenije. Zapis rednega zasedanja Skupščine, na katerem smo se ozrli nazaj in potem obrnili korak v prihodnost, najdete v nadaljevanju. Osebno menim, da je ZASSS, ena najmlajših članic evropske družine starševskih organizacij, svoje delo dobro zastavila, izzivov pa je še veliko. Prepričan sem da jih bomo zmogli, saj sem v teh dveh letih v naših vrstah srečal toliko nesebičnih ljudi z globokim čutom za dobrobit vseh učencev v slovenskih šolah, da lahko z zmernim optimizmom gledam v prihodnost naše organizacije. Vsem sodelavcem se za opravljeno delo iskreno zahvaljujem. Računam na dobro sodelovanje tudi v prihodnje in se veselim novih članov. Prav ob koncu šolskega leta smo namreč prejeli novico, da se ustanavlja nov aktiv.

Z zmernim optimizmom me navdajajo tudi preostali trije zapisi v tej okrožnici. Srečanje z ministrom in njegovimi sodelavci je potrdilo, da je ZASSS pridobila status upoštevanega deležnika v šolskem prostoru. Pri ministrovni ekipi, ki je že tretja v času obstoja Zveze, smo brez težav obnovili predhodne dogovore in jih tudi nadgradili. Sadove je pognalo tudi naše predhodno posvetovanje v Škofji Loki, ki je doživelo prvo, zelo uspešno ponovitev v podkravškem aktivu. Naslednja, v okviru naše šole, je dogovorjena za jesen in skupaj s predsednikom ASSOŠPK vabim aktive in svete staršev, da preizkušeno delujoč model uporabijo. V zadnjem zapisu poročam o udeležbi na zasedanju Generalne skupščine EPA in, podobno kot v preteklosti, ugotavljam, da lahko navdih in primere dobre prakse za reševanje naših problemov črpamo tudi iz izkušenj velike množice evropskih staršev

Izdaja okrožnice ni zadnja naloga, ki smo si jo zastavili pred počitnicami. Delovna skupina za pristojnosti svetov staršev je namreč opravila večino dela pri pripravi vzorčnega poslovnika za delo svetov staršev. Dogovorjeni smo, da ga pred objavo pregleda še pravna služba ministrstva in upamo, da bomo poslovnik lahko objavili z naslednjo okrožnico ob začetku šolskega leta.

Še pred tem pa želimo užiti počitnice, ki so zelo pomemben čas šolskega leta. Tudi vsem vam, ki boste okrožnico brali v prvih dneh po izdaji, želim počitnice, v katerih boste lahko preživeli veliko časa s svojimi šolarji in ki bodo bogate z družinskimi doživetji.

Tone Meden

Zasedanje Skupščine ZASSS

V petek, 19. aprila 2013, smo se člani ZASSS srečali na četrtem rednem zasedanju Skupščine, ki smo ga organizirali v veliki dvorani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v Ljubljani. Zasedanje je bilo namenjeno pregledu dela ZASSS v celotnem obdobju od ustanovitve in razpravi o prihodnjih aktivnostih.

V pregledu dosedanjega dela so bila najprej omenjena tri posvetovanja, ki jih je organizirala ZASSS in so bila med člani dobro sprejeta. Na posvetovanjih so bile obravnavane relevantne teme, izkoriščena pa so bila tudi za mreženje članov in izmenjavo dobrih praks. Delo, zastavljeno na posvetovanjih, smiselno nadaljujejo delovne skupine.

Udeleženci četrtega rednega zasedanja ZASSS

Poleg tega je ZASSS v prvem letu in pol delovanja vzpostavila stike z večino ključnih deležnikov s področja vzgoje in izobraževanja in si med njimi pridobila status upoštevanega in kompetentnega sogovornika.

Tudi v širšem okolju je Zveza v tem času postala prepoznavna. Nanjo se obračajo mediji, razni deležniki s področja vzgoje in izobraževanja pa tudi komercialni ponudniki. Predstavniki ZASSS poskušajo z vsemi sogovorniki vzpostaviti korekten odnos. Predvsem je pomembno obojestransko objektivno in kakovostno informiranje, ob tem pa Zveza ohranja nevtralno držo in v javnosti nastopa samostojno. Nikakor ne želi delovati kot posrednik med ponudniki programov, učnih gradiv ali komercialnih storitev in posameznimi šolami, saj so za komunikacijo in sodelovanje z zunanjimi izvajalci pristojna vodstva posameznih šol. Ta se v okviru predpisov lahko posvetujejo s sveti staršev, ki pa so pri svojem delovanju znotraj šole avtonomni.

Na zasedanju smo v članstvo z veseljem sprejeli nov aktiv. ZASSS se je pridružil Aktiv svetov staršev UE Grosuplje, ki združuje svete staršev osnovnih in srednje šole na območju Upravne enote Grosuplje.

Ker je dosedanjemu vodstvu potekel mandat, je bil del zasedanja namenjen tudi volitvam. Za predsednika je bil še za naslednji dve leti izvoljen dr. Anton Meden, za podpredsednika pa dr. Tonica Bončina in David Rupnik.

Zadnji del zasedanja je bil namenjen razmisleku o prihodnjih aktivnostih. Ker se je doslej pokazalo, da so cilji, zapisani v Pravilih, dobro zastavljeni, bo ZASSS tudi v prihodnje delovala v smeri njihovega doseganja. Vsebinsko delo bomo v največji možni meri prenesli na delovne skupine, nove vsebine pa bomo odpirali preko posvetovanj. Za nagovarjanje širše javnosti bo ZASSS po potrebi organizirala tudi kak dogodek z udeležbo drugih deležnikov s področja vzgoje in izobraževanja.

Vsekakor pa bo Zveza bo tudi v prihodnje vzdrževala stike z vsemi ključnimi sogovorniki (pristojnim ministrstvom, Združenjem ravnateljev, strokovnimi inštitucijami in z drugimi deležniki).

Dotaknili smo se tudi aktualne teme povezovanja svetov staršev vrtcev in srednjih šol. ZASSS tovrstne pobude podpira, poudarja pa, da mora tako povezovanje temeljiti na dolgoročnih ciljih, smiselno pa je organiziranje po regionalnem načelu.

Izziv za prihodnje obdobje je vzpostavitev mehanizmov za zajem informacij iz članstva. Struktura ZASSS namreč ponuja možnost doseganja vsakega sveta staršev ali celo vsakega starša in na ta način bi bilo možno pridobiti veliko uporabnih informacij iz prakse.

Dosedanje in novo vodstvo ZASSS

Od leve proti desni: dr. Anton Meden - dosedanji in tudi novi predsednik, Danijel Žižek - dosedanji podpredsednik, David Rupnik - novi podpredsednik in dr. Tonica Bončina - dosedanja in nova podpredsednica.

Zapisal Janko Korošec

Srečanje predstavnikov ZASSS z ministrom in njegovimi sodelavci

V sredo, 22. maja 2013 smo se predstavniki ZASSS srečali z ministrom za izobraževanje, znanost in šport, dr. Jernejem Pikalom in njegovimi sodelavci. Srečanje je bilo namenjeno predvsem predstavitvi ZASSS ob menjavi vodstva ministrstva, izmenjavi aktualnih informacij in dogovorom o načinu sodelovanja v prihodnje.

Ministru in sodelavcem smo predstavili organizacijo in cilje delovanja ZASSS. Dogovorili smo se, da nadaljujemo z vpeljšano prakso rednih srečanj na pol leta.

Dobili smo informacijo, da bosta z delom nadaljevali obe ministrovi delovni skupini, v katerih sodelujejo tudi starši – DS za pripravo Meril za vpis v srednje šole z omejitvami vpisa in DS za učbenike. Čeprav ministrstvo za zdaj ne predvideva imenovanja novih delovnih skupin, soglašajo z nadaljevanjem prakse, da je član delovnih skupin tudi predstavnik staršev, ki ga predlaga ZASSS.

Predstavnikom ministrstva smo predstavili problematiko financiranja delovanja ZASSS. Vsi sodelujoči so se strinjali, da je potrebno financiranje urediti sistemsko znotraj ZOFVI. Ker to v kratkem ni možno, bodo na ministrstvu poskusili najti začasno rešitev.

Ministru in sodelavcem smo predstavili tudi dosedanje aktivnosti ZASSS na področju sistema kakovosti in nekaj pobud za sistematično uvajanje sistema kakovosti v vzgojo in izobraževanje. Pri ministrstvu že deluje Svet za kakovost in evalvacije. Ta ministru predlaga merila s področja kakovosti. Po mnenju sogovornikov bi bilo možno v delo Sveta vključiti tudi starše.

Nadalje smo predstavnikom ministrstva predstavili problematiko začetka pouka. Po lanski uveljavitvi določbe, ki prepoveduje pouk pred 7:30, to v nekaterih neurbanih okoljih še vedno predstavlja problem. Starši predlagamo, da se določba, ki začetek pouka omejuje z določeno uro, spremeni v priporočilo. Predstavniki ministra so predstavili strokovne argumente za uvedbo omenjene določbe, o pobudi pa bodo razmislili.

Predstavili smo še delo DS za pristojnosti in delovanje svetov staršev in s tem povezano pripravo vzorčnega poslovnika svetov staršev. Dogovorili smo se, da vzorec poslovnika po predhodnem dogovoru z vodjem sektorja za osnovno šolo posredujemo v verifikacijo pravni službi ministrstva.

Predstavniki ministrstva so predstavili argumente za predlagane spremembe Zakona o osnovni šoli na področju poučevanja tujih jezikov (op. JK: gre za predlog, ki je bil predstavljen 30. 4. 2013). Predvidoma naj bi se v naslednjih dveh letih v dogovoru s stroko dokončno oblikovalo jezikovni program na osnovnem nivoju. V obravnavanje tematike spremembe pouka tujih jezikov bi se lahko vključila tudi ZASSS.

Naslednje srečanje predstavnikov ZASSS z ministrom in njegovimi sodelavci je predvideno v drugi polovici novembra 2013.

V sredo, 22. maja 2013 je državni sekretar sodeloval tudi na sestanku Aktiva svetov staršev mariborskih osnovnih šol. Vsebina pogovorov je povzeta v zapisniku na spletni strani ASSMOŠ: <http://aktivssmos.wordpress.com/zapisniki-2/201213-2/nepotrjen-zapisnik-29-seje/>.

Zapisal Janko Korošec

Odnosi med starši in učitelji - temelj vzgoje v šoli"

Skupno poročilo s srečanja staršev, učiteljev in ravnateljev v Šenčurju

V torek, 23. aprila 2013, smo se v Osnovni šoli Šenčur srečali starši, učitelji in ravnatelji iz petih osnovnih šol, katerih sveti staršev so povezani v Aktiv svetov staršev OŠ pod Krvavcem (ASSOŠPK). Spregovorili smo o odnosih med učitelji in starši. Podobno srečanje z enakim naslovom je oktobra 2012 v Škofji Loki organizirala ZASSS. Udeleženci srečanja v Škofji Loki smo bili mnenja, da je tak način dela pravi in da ga je treba prenesti na posamezne aktivne in posamezne šole. Člani našega aktiva smo idejo prepoznali najprej kot priložnost, da naredimo korak bliže ostalim deležnikom, poleg tega pa tudi kot priložnost, da se aktiv prvič predstavi v vlogi organizatorja "velikega" dogodka v domači regiji.

Srečanja se je udeležilo okoli šestdeset udeležencev, od tega je bila dobra polovica učiteljev in ravnateljev. Prisotni so bili vsi ravnatelji oz. njihovi namestniki.

Udeleženci na skupnem delu srečanja

V uvodu je predsednik Aktiva predstavil ZASSS in ASSOŠPK, naš gost Janko Korošec, tajnik ZASSS, pa je spregovoril o poteku nadaljnjega dela. Udeleženci smo se razdelili v pet skupin. V vsaki skupini je bil en ravnatelj in približno enako število staršev ter učiteljev. Dva od staršev sta bila v vlogi voditeljev skupine. Udeleženci so skupino izbrali po barvi in ne po temi, ki so jo kasneje obravnavali. Na ta način smo se lažje enakomerno porazdelili. V skupinah smo obravnavali sledeče teme: VZGOJA, ODNOSI, OBVEZNOSTI UČENCEV, KOMUNIKACIJA in AVTONOMIJA UČITELJA.

Nadaljnje delo je potekalo tako, da smo v okviru teme v skupini najprej v tišini ugotavljali, kakšno je obstoječe stanje, kakšen je naš cilj ter kako priti do cilja. Misli, ki so se nam utrnile smo zapisali na listke, ki smo jih nalepili na večje plakate. Po končanem "tihem" delu, smo listke uredili in se ob vsaki misli tudi kratko pogovorili. Na koncu smo napravili še povzetek za plenarni del, ki je sledil po krajšem skupnem odmoru. Predstavitve na plenarnem delu so bile izredno bogate in so odsevale resnost predhodnega dela. Da pa ne bi šlo vse skupaj v pozabo, smo se že pred sami srečanjem dogovorili, da vodje skupin poskrbijo za pripravo poročila, ki je objavljeno na spletni strani <http://www.zasss.si/aktivni/ASSOSPK.html>.

Ker je pobuda za srečanje prišla s strani staršev, smo tudi organizacijo prevzeli in izpeljali starši. Seveda brez pomoči ravnateljev ne bi šlo, zato se jim na tem mestu iskreno zahvaljujem za pomoč in še posebej za navdušenje, ki so ga pokazali. Napoved dogodka je ena od ravnateljic pospremila z besedami: "Končno nekaj res dobrega, da ne bomo vedno samo poslušali, kako smo na različnih bregovih." Iskrena hvala tudi vsem učiteljem za tako številčen odziv in delitev bogatih misli ter izkušenj.

Zahvaljujem se sodelavcem v Aktivu in tajniku ZASSS, ki so zbrali pogum in brez pomišljanja izpeljali celoten dogodek. Ob vsem tem moram izpostaviti zaupanje v lastno delo in v deležnike s katerimi se dnevno srečujemo, kot vrednoto, ki nas je vodila.

Na tem mestu izkoriščam priložnost in vabim aktive in posamezne šole, da v naslednjem šolskem letu organizirajo podoben dogodek, kjer bi lahko na opisan način spregovorili o temah, ki so aktualne za posamezno šolo.

David Rupnik, predsednik ASSOŠPK

Zasedanje Generalne skupščine EPA (European Parents Association)

Kot predstavnik ZASSS, ki je pridružena članica EPA, sem se udeležil zasedanja Generalne skupščine EPA v Dublinu 14. in 15. junija 2013. Program je v prvem dnevu obsegal ogled osnovne šole, delavnice EPA in zasedanje skupščine, v drugem pa dnevu pa so se nam na skupni konferenci pridružili delegati irske starševske organizacije iz različnih irskih pokrajin.

Obiskali smo osnovno šolo za dečke v revnem predelu Dublina. Ravnatelj Mark Candon je najprej na kratko opisal zgodovinski razvoj šolstva na Irskem, ki se je v celoti razvilo iz katoliških ali protestantskih šol. To je v sestavi svetov šol vidno še danes, čeprav so bile v zadnjem času narejene obsežne reforme v smeri verske in ideološke neopredeljenosti. V drugem delu predstavitve je ravnatelj opisal specifično šolo, ki je bila v preteklosti zaznamovana z nizkim družbenim položajem družin, ki so živele v tem delu mesta (pristaniški delavci). Predstavil je željo učiteljev šole, da bi učencem (šolo obiskuje 78 dečkov, starih od 6 do 12 let) poleg znanja nudili tudi možnost osebnega razvoja v vzgojnem smislu. Opisal je konkretne težave na eni in inovativne pristope na drugi strani (na primer tekmovanje, kdo bo v loncu na strehi šole vzgojil najvišjo sončnico). Zame je bil obisk te šole zelo dobra izkušnja, saj so problemi in možni načini njihovega reševanja, ki jih je opisal ravnatelj, podobni tudi v socialno depriviligiranih okoljih v Sloveniji.

V popoldanskem programu prvega dne so najprej vzporedno potekale štiri delavnice. Udeležil sem se tiste, ki je bila namenjena pregledu težav, ki jih imajo starševske organizacije (vključno z EPA) kot (v večini primerov) civilno-družbena gibanja. Osredotočili smo se na 6 točk (1. Premalo motivacije in zaupanja med starši, 2. Problemi v komunikaciji, 3. Pomanjkanje demokratičnosti, 4. Razmerje med nacionalnim in evropskim nivojem, 5. Pomanjkanje akcije (veliko besed in malo dejanj), 6. Šibka družbena zavest (malo staršev je pripravljenih aktivno sodelovati). V pogovoru smo udeleženci predstavili vsak svoje izkušnje o teh vprašanih in predstavljenih je bilo kar nekaj organizacijskih in motivacijskih pristopov, ki lahko pomagajo pri reševanju naštetih problemov (na primer to, da se na vsakem delovnem srečanju zahteva končni dokument kot rezultat in se izdelave dokumenta ne prelaga na poznejši čas po e-pošti ali to, da so podpredsedniki organizacije zadolženi za koordiniranje določenega tematskega področja).

Delavnicam je sledilo zasedanje skupščine, na katerem je bilo izvoljeno novo vodstvo (predsednica EPA je postala gospa Eszter Salamon iz Madžarske, izvoljeni so bili tudi štirje novi

člani upravnega odbora). Na zasedanju sta bili predstavljeni tudi dve neodvisni pobudi (ena iz Izraela, druga iz Italije) za zaščito otrok pred nenadzorovano uporabo spletnih socialnih omrežij.

Drugi dan je potekala konferenca, združena z letno konferenco irskega NPC (National Parents Council). Skupna udeležba delegatov EPA in NPC je bila okrog 250 ljudi. Predavanja, z razpravo o vsakem posebej, so bila štiri, po moji oceni vsa zelo kakovostna.

Najprej je dr. Joyce Epstein iz Amerike predstavila raziskave o učinkovitosti vključenosti staršev v delo šole ter model, ki ga je na osnovi teh raziskav razvila in je vpeljan na nekaj ameriških šolah. Ugotovil sem, da bi lahko »skupine za sodelovanje« tudi v slovenskih šolah oblikovali iz delovnih skupin za vzgojni načrt in v precejšnji meri uporabili shemo akcijskega načrta te skupine, ki je bila predstavljena s ključnimi področji in primeri aktivnosti.

Drugo predavanje je imel irski minister, pristojen za izobraževanje, ki je predstavil trenutne cilje irskega šolstva in načine, na katere želijo te cilje doseči. Poleg poudarka na pismenosti in računanju veliko pozornosti posvečajo zdravi klimi, primernemu obnašanju in preprečevanju nasilja ter sistematičnemu vključevanju staršev v delo šol.

V popoldanskem delu je najprej govoril glavni irski inšpektor za šolstvo. Podal je zgodovinski pregled razvoja vključevanja staršev v delo šol na Irskem in nadgradil ministrovo predavanje s primeri iz prakse. Precej kritično pa je obravnaval tudi rezultate različnih anket, s katerimi poizvedujemo o zadovoljstvu staršev in učiteljev z medsebojnim sodelovanjem – vprašanja so velikokrat preveč splošna in odgovori samoumevni, včasih tudi ne najbolj pošteni (na primer: vprašanje o zadovoljstvu z ukrepi ministrstva za vključevanje staršev je pokazalo veliko zadovoljstvo (nad 80% vprašanih), vprašanje o tem, kakšni so ti ukrepi vsebinsko, pa je pokazalo, da več kot 80 % vprašanih sploh ne ve, kakšni ti ukrepi v resnici so...).

Tudi zadnje predavanje je bilo posvečeno sodelovanju med starši in učitelji. Obarvano je bilo zelo praktično, s številnimi primeri iz vsakdanjega življenja šol. Temeljno sporočilo predavatelja je bilo, da nad nesodelovanjem staršev in učiteljev nikoli ne smemo obupati in je treba poskušati vedno znova in znova, saj sodelovanje staršev in šole pomeni neprecenljivo dobrobit za šolarje.

Dogodek kot celota je ponujal veliko možnosti za mreženje in spoznavanje ljudi in organizacij, ki jih predstavljajo. Potrdilo se je spoznanje, ki sem ga imel že s prejšnjih podobnih srečanj – ne glede na zelo različne šolske sisteme in različne načine organiziranosti staršev, imamo velikokrat presenetljivo podobne probleme in se o njihovem reševanju lahko drug od drugega ogromno naučimo. Primere dobrih praks, ki sem jih spoznal na tem dogodku bom vsekakor podrobneje predstavil članom ZASSS in prepričan sem, da se bo lahko naše delo s to izkušnjo oplemenitilo.

Zapisal Tone Meden

